

عنوان مقاله:

پترولوژی و ژئوشیمی سنگ های آتشفشانی اسیدی شمال سلیمان بلاغی (جنوب غرب هشتجین، شمال زنجان)، با نگرشی بر پرلیت زایی

محل انتشار:

فصلنامه پترولوژی، دوره 6، شماره 21 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

میرعلی اصغر مختاری - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

نصیر عامل - تبریز- جاده ال گلی- فلکه خیام- ساختمان اسکان- بلوک A3 - طبقه سوم- واحد ۳۳۲

نصیر عامل - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم طبیعی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

صدیقه صدری اسفنجانی - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم طبیعی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

منطقه مورد مطالعه در شمال زنجان و بخشی از پهنه ساختاری البرز غربی-آذربایجان محسوب می شود. این منطقه متشکل از سنگ های آتشفشانی ریولیت، ریوداسیت، داسیت و توف پامیسی الیگوسن و لیتیک توف آندزیتی ائوسن است. سنگ های آتشفشانی اسیدی به شکل های گنبدی، روانه های گدازه و توف رخنمون داشته و پرلیت ها در بخش تحتانی گنبد های ریولیتی-ریوداسیتی قرار گرفته اند. شواهد ژئوشیمیایی نشانگر ماهیت شوشونیتی این سنگ ها بوده و از نظر درجه اشباع از آلومینیوم، از نوع پرآلومینوس هستند. الگوی عناصر کمیاب خاکی این سنگ ها نشانگر غنی شدگی در LREE با نسبت بالای LREE/HREE و ناهنجاری منفی مشخص در Eu است. ناهنجاری مثبت عناصر Rb، Pb و Th در دیاگرام های عنکبوتی در ارتباط با دخالت پوسته قاره ای در تکوین و تحول ماگمای مولد این سنگ ها است. در دیاگرام های تمایز محیط تکتونیکی، سنگ های اسیدی در موقعیت گرانیتهای بعد از کوهزایی قرار می گیرند. مجموعه شواهد پتروگرافی، پترولوژی و ژئوشیمی بیانگر این است که در مراحل نهایی بعد از برخورد قاره ای، لیتوسفر زیر قاره ای ضخیم شده البرز، از قاعده پوسته جدا شده و توسط گوشته داغ استنوسفری جایگزین شده است. بالا آمدگی گوشته داغ استنوسفری، منجر به ذوب بخشی استنوسفر شده و سنگ های بازالتی اولیگوسن موجود در مجاورت منطقه مورد مطالعه را به وجود آورده است. جایگیری ماگمای بازالتی مزبور در ترازهای بالایی پوسته قاره ای، موجب ذوب بخشی پوسته شده و ماگمای اسیدی منطقه مورد مطالعه را به وجود آورده است. گدازه های اسیدی، به سرعت سرد شده، سنگ های شیشه ای نظیر ابسیدین را به وجود آورده که در مجاورت با آب های جوی و گرم، به پرلیت تبدیل شده اند.

کلمات کلیدی:

پترولوژی، پهنه البرز غربی-آذربایجان، ژئوشیمی، پرلیت، سلیمان بلاغی، هشتجین، زنجان، پهنه البرز غربی، آذربایجان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1372331>

